

NÁCHODSKÁ DIALÝZA SLAVÍ 30 LET - celou dobu funguje bez přerušení

15.7.2024 - | Oblastní nemocnice Kolín

Umělá ledvina, jak se také hemodialýze říká, pomáhá přežít lidem, jejichž vlastní ledviny ztratily svou funkci. Na pravidelné očištění krve musí tito pacienti docházet zpravidla třikrát týdně na 4-5 hodin. Proto je vhodné, aby to do dialyzačního centra neměli daleko.

Když před třiceti lety zakládal primář Jaroslav Flídr hemodialýzu v náchodské nemocnici, uspořádal se svým týmem den otevřených dveří. „Oslovili jsme spádové pacienty, kteří to měli blíže k nám než do Trutnova či Hradce Králové, kde tehdy byla jediná dvě dialyzační střediska v kraji. Takto jsme do péče převzali prvních šestnáct pacientů,“ vzpomíná staniční sestra Lada Šváblová, která stála u zrodu náchodské dialýzy.

Vznik nového hemodialyzačního střediska byl pro celý kraj velkým pokrokem. Umožnil léčbu i lidem, kteří by se jinak kvůli omezené kapacitě léčit nemohli: „Před lety byla kritéria pro zahájení dialýzy velmi přísná. Kontraindikací bylo například onkologické onemocnění, cukrovka i vyšší věk. To je dnes nemyslitelné. Možnost léčby mají všichni, kteří ji potřebují,“ říká primář interního oddělení náchodské nemocnice MUDr. Jaromír Drašnar. Jeho slova potvrzuje staniční sestra Lada Šváblová: „V době, kdy jsem se zaučovala v Brně, byla věková hranice pro přijetí na dialýzu padesát let, protože bylo velmi málo míst. Naopak dnes jsme hrdí na to, že jsme přijali pacienta v 72 letech a dokázali ho na dialýze udržet 8 let.“

Právě výrazné prodloužení života i s nemocnými ledvinami je to, co dává celému týmu hemodialýzy radost z práce. „Uvědomují si to i naši pacienti, kteří mají onemocnění ledvin v rodině. Pacient mi například řekne, že jeho maminka se stejnou nemocí zemřela v padesáti letech. On už má dnes možnost dožít se mnohem vyššího věku,“ říká vedoucí lékař dialyzačního centra MUDr. Jaroslav Kubeček.

Pokrok nastal také v technologiích. Od původních přístrojů, které bylo nutné ručně dezinfikovat, a pro které bylo potřeba manuálně míchat dialyzační roztoky, k automatizované technice a jednorázovým pomůckám. Samotný princip dialýzy však zůstává stejný.

Pro pacienty jsme druhá rodina

Člověk s nemocnými ledvinami je zpravidla sledován v nefrologické poradně. Jakmile jeho ledviny již ztrácí funkčnost, je lékařem zařazen do chronické dialýzy. To pro něj znamená doživotní docházení na pravidelné očišťování krve, pokud ho nečeká transplantace ledviny. „Lidé k nám jezdí dlouhé roky většinou třikrát do týdne. Pro naše pacienty jsme jako druhá rodina a někdy nám svěří i to, co vlastní rodina neví,“ říká Lada Šváblová.

Dialyzační centrum musí zajišťovat nepřetržitý provoz, jeho výpadek by totiž znamenal ohrožení života pacientů. „Pracujeme na tři směny, nepřetržitě, celých třicet let. Když jsme tu například měli technickou havárii, stavební úpravy nebo malování, vše se vždy muselo vyřešit za provozu,“ zdůrazňuje primář Drašnar. Personál musí být také stále připraven na pacienty, kteří se na oddělení dostanou při náhlém selhání ledvin.

Dialyzovaných pacientů stále přibývá. Je to dáno zvyšujícím se věkem i životním stylem. K poškození ledvin totiž ve většině případů vede vysoký krevní tlak a cukrovka. Dalšími příčinami jsou geneticky

podmíněné choroby, autoimunitní onemocnění, rakovina či otrava. Dodržováním nastaveného režimu v nefrologické poradně však mohou lidé s nemocnými ledvinami často oddálit dialýzu i o několik let.

Cestování? Dnes už žádný problém

Dialyzovaní pacienti mají v životě mnoho omezení. Přijímat mohou jen omezené množství tekutin, neměli by jíst ovoce, škodí jim i mléčné výrobky. Většina z nich jsou diabetici. Před lety bylo navíc nemyslitelné, že by vycestovali na dovolenou. Když se rozšířila síť dialyzačních středisek, dostali dialyzovaní lidé nově možnost tzv. rekreačních dialýz v jiném než svém spádovém centru. Nejprve jen v Česku, ale přibližně před deseti lety přibyla i možnost vycestovat do zahraničí. „Naši pacienti byli například v Thajsku, Turecku, Egyptě apod. My v takovém případě pošleme pouze potřebné informace o tom, jak se pacient léčí u nás a v zahraničí dostane totožnou léčbu. Naopak my tady máme občas pacienty například z Holandska, Polska, Dánska, Německa...” vysvětluje MUDr. Kubeček.

Možnosti se v průběhu let rozšířily i v dialýze samotné. Pacienti mají kromě klasické hemodialýzy možnost také peritoneální dialýzy s trvale zavedeným katetrem do břicha. V tomto případě nemusí na dialýzu docházet do dialyzačního centra, potřebnou výměnu roztoků zvládnou sami. Novinkou posledních let je pak domácí dialýza, kdy má pacient dialyzační přístroj doma. Od června tuto možnost využívá již první náchodský pacient.

S rozvojem náchodské nemocnice a plánovaným sjednocením provozu do dolního areálu je již v přípravách nové dialyzační středisko v prostorách nového pavilonu D, které by mělo být připraveno k nastěhování v roce 2027. V jeho podobě a uspořádání budou otištěny dlouholeté poznatky současného dialyzačního týmu. „Naše nabyté zkušenosti jsme využili při schůzkách s architekty, kteří návrh nového dialyzačního střediska tvoří. Věříme, že další půlkulaté výročí již oslavíme v nových prostorách,” uzavírá primář náchodské interny MUDr. Jaromír Drašnar.

Celkový počet léčených pacientů - 1135

Aktuální počet pacientů - 55

Nejdéle léčený pacient - 12 let

Pacienti s ukončenou dialýzou z důvodu transplantace ledviny - 56

Selhání ledvin z důvodu intoxikace - 31

<https://www.nemocnicenachod.cz/nachodska-dialyza-slavi-30-let-celou-dobu-funguje-bez-preruseni>